

Czy ktoś z Was zastanawiał się kiedyś co to jest KORONA ZIEMI? Oto odpowiedź:

Korona Ziemi to najwyższe szczyty kontynentów.

Jak podaje Wikipedia: „W skład Korony Ziemi wchodzi:

- Azja: **Mount Everest** (8848 m n.p.m.) położony w Himalajach Wysokich (Centralnych), na granicy Nepalu i Chińskiej Republiki Ludowej (Tybetu). Po stronie chińskiej został objęty ochroną w ramach rezerwatu biosfery pod nazwą Rezerwat Biosfery Czomolungmy. Mount Everest zbudowany jest z granitów, gnejsów oraz wapieni i łupków. Ten jeden z najwyższych szczytów kontynentów tworzy potężny masyw podcięty z trzech stron lodowcami.
- Ameryka Południowa: **Aconcagua** (6961 m n.p.m.) znajdujący się w Andach Południowych, w Kordylierze Głównej, na obszarze Argentyny. Aconcagua tworzy rozległy masyw o długości 60 km, zbudowany głównie z granitów pochodzenia wulkanicznego. Ten jeden z najwyższych szczytów kontynentów jest pokryty wiecznymi śniegami i lodowcami, których siedem spływa na wysokość 3900 m n.p.m. Z uwagi na specyficzne warunki atmosferyczne Aconcagua uważany jest za kluczowy etap treningu przed wspinaczką na Mount Everest.
- Ameryka Północna: **Denali** (6195 m n.p.m.) – [dawniej zwany Mount McKinley, w roku 2015 przywrócono mu indiańską nazwę], położony w górach Alaska, na terenie Parku Narodowego Denali w Stanach Zjednoczonych. Góra jest zbudowana z krystalicznie czystych skał, a jej masyw jest stale pokryty śniegiem i lodowcami. Ciśnienie na szczycie tego jednego z najwyższych szczytów kontynentów odpowiada ciśnieniu na wysokości 6900 m n.p.m. na terenach położonych bliżej równika. Panuje tam bardzo niska temperatura powietrza (-60oC) oraz wieje wiatr o prędkości dochodzącej do 160 km/h.
- Afryka: **Kilimandżaro** (5895 m n.p.m.) znajdujące się w Tanzanii, tuż przy granicy z Kenią. Jest nie tylko jednym z najwyższych szczytów kontynentów i najwyższą górą w Afryce, lecz także jednym z najwyższych samotnych masywów. W jego skład wchodzi trzy szczyty będące pozostałością po trzech wulkanach: Uhuru, Mawenzi oraz Shira. Według jednej z hipotez nazwa Kilimandżaro pochodzi z połączenia dwóch słów języka tamtejszych plemion, oznaczających „góre” i „karawanę”.
- Europa – tu zdania co do najwyższego szczytu są podzielone:
 - (według Messnera, Bassa i środowiska wspinaczkowego) to **Elbrus** (5642 m n.p.m.) będący najwyższym szczytem Kaukazu. Znajduje się na terenie

Kabardo-Bałkarii w Rosji, nieopodal granicy z Gruzją. Masyw wyróżnia się charakterystyczną sylwetką o dwóch kopulastych wierzchołkach, oddległych od siebie o około 3 kilometry. Elbrus istnieje od 2 mln lat i jest drzemiącym wulkanem. Ten jeden z najwyższych szczytów kontynentów jest zbudowany z zastygłych law, a jego powierzchnię w całości pokrywają lodowce oraz wieczny śnieg.

- o (według niektórych naukowców) **Mont Blanc** (4810 m n.p.m.) stanowiący najwyższy szczyt Alp oraz jeden z najwyższych szczytów kontynentów. Położony w Masywie Mont Blanc w Alpach Zachodnich. Tworzy rozbudowany masyw, rozcięty licznymi dolinami glacialnymi, zbudowany głównie ze skał krystalicznych. Wysokość góry zmienia się o kilka metrów ze względu na grubość czapy lodowej, jaka pokrywa szczyt. Mont Blanc po raz pierwszy został zdobyty 8 sierpnia 1786 roku przez miejscowego poszukiwacza kryształów z doliny Chamonix, Jacques'a Balmata i doktora Michaela Paccarda.

- Australia lub Australia i Oceania i tu znowu nie jest tak prosto wskazać najwyższy szczyt:

- o (według Bassa) Australia: **Góra Kościuszki** (2230 m n.p.m.) położona w Nowej Południowej Walii, w Parku Narodowym Kościuszki, w Górach Śnieżnych w paśmie Alp Australijskich. Ten jeden z najwyższych szczytów kontynentów został odkryty, zdobyty i nazwany przez Pawła Edmunda Strzeleckiego w czasie jego wyprawy z Sydney do Melbourne. Według oficjalnych statystyk szczyt Góry Kościuszki odwiedza każdego roku ponad 30 000 turystów.
- o (według Messnera) Australia i Oceania: **Puncak Jaya** (4884 m n.p.m.) znajdujący się w Górach Śnieżnych Nowej Gwinei, będący nie tylko najwyższym szczytem Indonezji i jednym z najwyższych szczytów kontynentów, lecz także najwyższym szczytem świata leżącym na wyspie. Jego nazwa pochodzi od imienia holenderskiego odkrywcy Jana Cerstensa, który w roku 1623 wypatrył na tej górze lodowiec. Badania przeprowadzone w latach 90. XX wieku wykazały, że niektóre lodowce występujące na Puncak Jaya już znikły, a pozostałe ulegają gwałtownemu cofaniu.

- Antarktyda: **Masyw Vinsona** (4892 m n.p.m.) leżący w Górach Ellswortha, w paśmie Sentinel na Ziemi Ellswortha w Zachodniej Antarktydzie. Ten jeden z najwyższych szczytów kontynentów został nazwany na cześć amerykańskiego polityka, Carla Vinsona. Masyw po raz pierwszy został zdobyty przez Amerykanów w 1966 roku. Jego szczyt wznosi się na prawie 3 kilometry ponad otaczający go teren. Charakteryzuje go niezwykle surowy klimat: w lecie temperatura wynosi około -30°C, a w zimie może spadać nawet do -90°C.”

Wobec powyższego, aby być pewnym, że zdobyło się Koronę Ziemi trzeba wspiąć się na 9 szczytów znajdujących się na wszystkich kontynentach. W Europie oraz Australii i Oceanii najlepiej zdobyć po dwa: Elbrus i Mont Blanc oraz Górę Kościuszki i Puncak Jaya.

Może komuś z Was rzeczywiście uda się zdobyć któryś z tych szczytów, może kilka, a może nawet całą Koronę Ziemi? Tymczasem zadanie na walkę z nudą:

- zobaczcie na mapie, gdzie leżą te szczyty, obejrzyjcie ich zdjęcia,

- poszukajcie nazwisk ludzi, którzy je zdobyli i dat, kiedy to nastąpiło, poczytajcie ciekawostki dotyczące wypraw,

- poszukajcie legend związanych z górami i miejscami, w których się znajdują...

Liczę na Waszą ciekawość świata i pomysłowość w formułowaniu problemów naukowych, stawianiu pytań i szukaniu odpowiedzi. Pozdrawiam.

Małgorzata Maciaszkiewicz – pedagog szkolny.